

Sustav za suzbijanje štetočina za rajčice i paprike u lipnju

Автор(и): Растителна защита
Дата: 22.06.2021 Брой: 6/2021

Rajčice i paprike

Štetnik – Pepelnica plodova (Blossom-end rot)

Šteta

Na vršnom dijelu zelenih plodova stvaraju se vodene pjege koje mogu prekrivati veći dio ploda. Oštećeno područje je oštro odijeljeno od zdravog tkiva. Bolest je povezana s nedostatkom ili manjkom kalcija u distalnom dijelu plodova, kao posljedica poremećenog unosa tog elementa od strane korijena.

Zaštita

Pojava bolesti je posebno raširena kada nakon bujnog rasta u početnoj fazi nastupi razdoblje zatopljenja i suše. Treba primijeniti zasićeni vapnenac, gips ili superfosfat te izbjegavati obilnu dušičnu gnojdbu. Navodnjavanje treba provoditi s niskom normom kako bi se spriječila suša ili prekomjerno vlaženje tla.

Štetnik – Plamenjača krumpira na rajčici *Phytophthora infestans*

Šteta

Pod povoljnim uvjetima – visoka relativna vlažnost zraka (iznad 90%), temperatura u rasponu od 15-25°C, naoblaka iznad 8-10 desetina i oborine koje traju najmanje 48 sati, bolest se može vrlo brzo razviti i uzrokovati velike gubitke. Pjege na zelenim dijelovima brzo se šire i spajaju. Biljke posmede i osuše.

Zaštita

Preventivno prskanje treba nastaviti tijekom mjeseca. Tamo gdje zaraza još nije otkrivena, treba koristiti kontaktne fungicide, izmjenjujući dva ili tri proizvoda uz poštivanje roka čekanja. Nakon pojave simptoma bolesti, treba provesti tretman sistemskim fungicidima.

Štetnik – Rana plamenjača (smeđe pjege na listu) *Alternaria solani*

Šteta

Bolest napada sve dijelove biljke i stvara smeđe-crne, šireće pjege koncentrične strukture. U vlažnim uvjetima pjege su prekrivene tamnim sporulirajućim rastom.

Zaštita

Nakon pojave simptoma i pod povoljnim klimatskim uvjetima za razvoj, treba primijeniti sredstva za zaštitu bilja koja djeluju sistemski.

Štetnik – Mozaik krastavca “nekroza žila” *Cucumber mosaic virus*

Šteta

Na vrhu i u bočnim izdancima stvaraju se tamno smeđe nekrotične pruge koje prodiru do srži. Napadnuti dijelovi se spale i osuše zajedno s listovima i plodovima. Najniži listovi i baza stabiljke nisu napadnuti.

Zaštita

Kada se otkriju simptomi, biljke rajčice treba iščupati i spaliti. Korov treba uništiti. Preostale biljke treba tretirati registriranim sredstvima za zaštitu bilja za suzbijanje lisnih uši.

Štetnik – Plamenjača paprike *Phytophthora capsici*

Šteta

Patogen preživljava u biljnim ostacima, sjemenu i korovskoj vegetaciji. Zaražene biljke venu i suše se zadržavajući zelenu boju. U podnožju stabiljke uočava se potamnjenje, praćeno stvaranjem bijelog rasta. Kožica zahvaćenih korijenova posmedi i lako s njih sklizne.

Zaštita

Treba primijeniti sljedeće mjere: produbljivanje brazda kako bi se izbjeglo izravno vlaženje vrata korijena; uklanjanje oboljelih biljaka i dezinfekcija tla ispod njih s 2% amonijevog nitrata. Zdrave biljke treba prskati sistemskim fungicidima, koristeći veći volumen otopine za prskanje.

Štetnik – Lisne uši *fam. Aphididae*

Šteta

Lisne uši sišu sok iz listova i mladih vrhova izdanaka. Biljke zaostaju u rastu, a listovi se naboraju. Listovi često pocrvene zbog razvoja gljivica čađave plijesni na mednoj rosi koju izlučuju lisne uši.

Zaštita

Korovnu vegetaciju treba redovito uništavati. Prag ekonomske štete:

- 10% zaraženih biljaka i formiranje prvih kolonija – kod rajčice;
- 5% zaraženih biljaka s pojedinačnim kolonijama – kod paprike.

Štetnik – Moljac minirač rajčice *Tuta absoluta*

Šteta

Moljci su aktivni noću, a danju se skrivaju među listovima. Gusjenica minira listove i stabiljke te buši u plod rajčice, uzrokujući značajne gubitke u prinosu. Tijelo gusjenice je bjelkaste do zelene boje, a na pronotumu se jasno vidi tamnija figura u obliku luka.

Zaštita

Važan uvjet za uspjeh kemijske zaštite je izmjena insekticida s različitim načinima djelovanja. Učinak tretmana naglo opada kada se koriste aktivne tvari s istim načinom djelovanja i prekorače registrirane doze, zbog lakog razvoja rezistencije kod štetnika.

Štetnik – **Pamučna sovica** *Helicoverpa armigera*

Šteta

U početku mlade gusjenice skeletoniziraju listove, a kasnije u njima izgrizaju rupe. Nakon trećeg stupnja oštećuju plodove. Gusjenice ne uništavaju u potpunosti jedan plod, već prelaze na drugi. Oštećeni plodovi prestaju rasti i deformiraju se.

Zaštita

Treba pratiti izlijeganje gusjenica. Po potrebi, treba provesti tretman usmjeren na gusjenice do trećeg stupnja.

Prag ekonomske štete za prvu generaciju:

- 20 jaja/100 biljaka – u fazi rasta "pupoljka".

Štetnik – **Oborinarka slakova** *Hyalesthes obsoletus*

Šteta

Masovno pojavljivanje oborinarke očekuje se u lipnju. Ona je vektor bolesti – **stolbur (žuta venuća)**. Oborinarka se hrani velikom skupinom biljaka (slak, osat, loboda, šćir, rajčica, paprika, krumpir, patlidžan, mrkva, celer, itd.). Štetnik naseljava uglavnom donju stranu listova i često puzi po površini tla.

Zaštita

Korov u blizini povrtnih kultura treba redovito uništavati. Prilikom tretiranja insekticidima, treba prskati i rubnu traku korovne vegetacije oko usjeva. Prag ekonomske štete:

- 2 odrasle jedinke/10 zamaha mrežom – nakon presađivanja na početku vegetacije, lipanj-srpanj.